Az emelt szintű szóbeli történelemérettségi tematikája (2025)

I. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra

- 1. Mezőgazdasági és ipari termelés, kereskedelem a középkorban és a kora újkori Európában
- 2. Magyarország gazdasága a 14–15. században
- 3. A világgazdaság a 20–21. században (világgazdasági válság, európai integráció, a világgazdaság átalakulása az ezredfordulón: hagyományos és új centrumok, a globális gazdaság)
- 4. Magyarország gazdasága 1867-től napjainkig (gazdasági változások a dualizmus korában, a trianoni béke gazdasági hatásai, gazdasági konszolidáció az 1920-as években és a gazdasági válság, Rákosi- és Kádár-korszak gazdasága, gazdasági rendszerváltoztatás)

II. Népesség, település, életmód

- 5. Erdély etnikai és vallási helyzete a 16–18. században
- 6. Demográfiai és etnikai változások, népesedés- és nemzetiségi politika Magyarországon a 18–20. században
- 7. Az ipari forradalmak társadalmi háttere és hatásai
- 8. Az életmód és a mindennapok Magyarországon a 20. században (Horthy-korszak, második világháború, Rákosi-korszak, Kádár-korszak)
- 9. A határon túli magyarok, a magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban

III. Egyén, közösség, társadalom

- 10. A keresztény államalapítás a Kárpát-medencében és az Árpád-kor
- 11. Rendi fejlődés Magyarországon (Aranybulla, az 1351. évi törvények, Hunyadi Mátyás központosított rendi állama)
- 12. A középkor és a kora újkor kultúrája Európában és Magyarországon (egyházi és lovagi kultúra, középkori egyetemek, román, gótikus és reneszánsz építészet, barokk)
- 13. Rendi és abszolutista törekvések Magyarországon, a magyar rendek és a Habsburg udvar konfliktusai és együttműködése a 17–18. században
- 14. Az emberi jogok és a jogegyenlőség elve, az állampolgári jogok, kötelességek (felvilágosodás, az Emberi és polgári jogok nyilatkozata, Magyarország Alaptörvénye)

IV. Politikai berendezkedések a modern korban

- 15. A modern demokráciák 17–18. századi gyökerei (angol alkotmányos monarchia, az Egyesült Államok alkotmánya)
- 16. A polgári átalakulás programja és megvalósulása a 19. századi Magyarországon (a reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth reformprogramja, áprilisi törvények, kiegyezés)
- 17. A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség (Németország, az Egyesült Államok, Magyarország)
- 18. Az Európai Unió és Magyarország az Európai Unióban
- 19. A mai Magyarország politikai intézményrendszere és választási rendszere

V. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák

- 20. Ókori államberendezkedések (Athén, Róma Julius Caesar egyeduralmi kísérlete, Augustus principátusa)
- 21. Vallások (politeizmus az ókori Keleten, monoteista vallások)
- 22. A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon
- 23. Magyarország a Habsburg Birodalomban a 18. században (Pragmatica Sanctio, kormányzat)
- 24. A 19. század eszméi
- 25. Politikai eszmék és pártrendszer a dualizmus kori Magyarországon
- 26. Kommunista hatalomátvételek (bolsevik hatalomátvétel Oroszországban, a magyar Tanácsköztársaság, Magyarország szovjetizálása 1945–1949)

VI. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

- 27. Magyar-török küzdelmek a 15–17. században
- 28. Az első világháború és következményei (nagyhatalmi érdekek és konfliktusok az imperializmus korában, kirobbanása, hadviselők, nyugati front, a háború jellege, a világháborút lezáró békerendszer)
- 29. A második világháború (egyetemes és magyar történelem)
- 30. A kétpólusú világrend (kialakulása, jellemzői, a két blokk berendezkedése, konfliktusok, felbomlása)

Megjegyzés: A tematikában szereplő 30 cím tartalmának azonosítását segítik a részletes vizsgakövetelmények [Történelem részletes érettségi vizsgakövetelmény, a közzététel időpontja: 2021. július 16.] Kompetenciák, illetve Témakörök című részében található információk. A tematikában szereplő címek alapján kerülnek kijelölésre az adott vizsganapra érvényes konkrét tételek. A szóbeli tételek három-öt feldolgozási, értelmezési szempontot jelölnek ki, és a megadott, különböző típusú források értelmezését is elvárják a tétel kifejtésekor.